

Rädda Barnen

KONTAKTER MED POLITIKER OCH JOURNALISTER – HUR GÖR MAN?

KONTAKTER MED POLITIKER OCH JOURNALISTER – HUR GÖR MAN?

Att bedriva politisk påverkan är inte så svårt som det kanske låter. Med gemensamma krafter kan vi göra stor skillnad för att förbättra barns uppväxtvillkor. Det är genom att samtala med politiker om våra frågor som vi kan åstadkomma förändring.

Vad vill vi uppnå?

En mängd politiska frågor som diskuteras berör i hög grad barn och unga – skolan, vården, miljön och våld i det offentliga rummet. Ändå är det skrämmande tyst om vad barn och unga har för åsikter i dessa frågor. Därför har vi på Rädda Barnen gjort denna undersökning – för att få reda på hur barn och unga har det idag, vilka frågor som är viktiga för dem och vad de har för förslag på förbättringar.

Rädda Barnen har särskilda rekommendationer till dig som är politiker – i riksdagen, regeringen eller i någon av de 21 regioner och 290 kommuner som vi har i Sverige.

Vår uppmaning är att politiker ska:

- Säkerställa att den beslutande församling du sitter i har ett systematiskt sätt att involvera barn och unga i frågor som berör dem.
- Läs Ung Röst utifrån den kontext som du befinner dig, samtala med barn och unga för att identifiera de viktigaste frågorna för dig att arbeta vidare med.
- Göra fördjupande studier i dessa frågor, tillsammans med de barn som berörs, för att få reda på mer om varför det ser ut som det gör och vad som behöver göras för att åtgärda det.
- Lägga upp en plan för vad som ska göras, inkludera barn och unga, tillsätt resurser, ge mandat och börja genomföra

Politik är en förtroendebransch – bygg relationer långsiktigt

Politiska system med politiska partier och offentlig förvaltning handlar alltid om att det i slutändan är människor som tar ställning i olika frågor – släpp därför aldrig tanken på att du ska förmå enskilda politiker att fatta beslut som förbättrar barns livsvillkor.

Försök ha ett långsiktigt perspektiv. Du ska bidra till att skapa goda relationer med strategiskt viktiga personer inom partierna. Både partiernas företrädare och du, som representant för Rädda Barnen, tjänar på att det finns en förtroendefull och professionell relation i botten. Det innebär förstås inte att man ska bli kompis utan att det måste finnas ett visst avstånd, du måste värna din partipolitiska och ideologiska opartiskhet. Förutom relationen måste du också kunna både prata med andra och även kunna driva opinion offentligt för att sätta press.

Glöm inte att en kommunpolitiker är medlem i ett parti, och har möjlighet att påverka på riksplanet. Partierna är uppbyggda precis som Rädda Barnen, med lokalföreningar, distrikt och riksstyrelse. Partiets lokala organisation kan skicka starka signaler uppåt i rörelsen. Och partimedlemmarna känner varandra och träffas. Vid informella möten kan de skicka information vidare.

Alla riksdagsledamöter hör hemma någonstans. De lyssnar extra noga till sina potentiella väljare i hemmavalkretsen. I Sverige finns 29 riksdagsvalkretsar. Här fyller Rädda Barnens distrikt en funktion

och kan uppvakta toppkandi- daterna i riksdagsvalet. Det gäller även på landstingsnivå där vi kan uppmärksamma hälso- och vårdfrågor och även frågor om kollektivtrafik för ekonomiskt utsatta barn.

Din roll – att lyfta barns röster till politiker

Målet med Ung röst är att bidra till att göra barnkonventionen verklig för alla barn. För att kunna göra det behöver vi veta hur barn själva upplever att deras rättigheter fungerar.

Vår förhoppning är att Ung röst tas på allvar av beslutsfattare och andra som påverkar barns uppväxtvillkor och att ungas röster ska leda till handling. Hur rättigheterna fungerar kan se olika ut för olika barn, vilket undersökningen visar. Vi vill därför uppmuntra till att föra fortsatta samtal med barn. På så sätt kan du få fördjupad förståelse av resultaten bland de barn just du möter.

Att göra handling av Ung röst är att göra verklighet av Barnkonventionen. Det är också att följa rekommendationerna från FN:s barnrättskommitté.

Sätt press på partierna och dess politiker

Om väljarna anser att de politiska partierna ska prioritera barns livsvillkor, så kommer det också leda till att partierna ser ett behov av att ta fram en politik för det. Som representant för Rädda Barnen lokalt har du möjlighet att bilda opinion och att framföra konstruktiva förslag till partierna i din kommun. Det är viktigt att tänka på att det finns andra grupper i kommunen som driver sina frågor och sätter tryck på politiker. Som en folkrörelse med många medlemmar så har Rädda Barnen en tydlig fördel, jämfört med andra aktörer, om vi lyckas mobilisera många medlemmar att agera på olika sätt för att föra ut vårt budskap.

Det finns förstås många bra sätt att sätta tryck på ett parti eller en politiker. Du behöver förstå partierna och dess politiker för att kunna veta hur du sätter press på just dem. Generellt sett fungerar det ofta bra med att t ex skriva en insändare eller debattartikel. Men också att vara fysiskt synlig.

Många politiker har bloggar eller finns på Facebook och Twitter. Följ dem gärna där för att få en bättre insyn i deras politik och hjärtefrågor.

Partierna är viktiga

I synnerhet efter val, måste de som vunnit prioritera frågan vid den överenskommelse som ligger till grund för politiken den kommande mandatperioden. Efter valet är det alltså viktigt att påminna om vad de utlovat.

Vilka politiker ska vi påverka?

Lägg er tid på att uppvakta de politiker som sitter vid makten eller har möjlighet att hamna vid makten, och därmed kan genomföra vad de utlovat. Gör en kartläggning av hur det ser ut i din kommun och en bedömning över vilka partier ni ska prioritera samt vilka som är nyckelpersoner. Det kan vara partiets gruppleddare i kommunfullmäktige eller någon annan, t.ex. en politisk sekreterare. Om ni är osäkra, ta gärna hjälp av ert regionkontor.

Vilka är de?

Kommunpolitiker är vanliga människor. De flesta sköter sitt politiska uppdrag på fritiden, och lägger ned många timmars jobb med politiken på kvällar och helger. I små kommuner är det bara några få personer som jobbar avlönad heltid med politik. De har vanligen inte djupa kunskaper inom något område, utan kan litegrann om en massa saker, de är generalister snarare än specialister. Att vara lojal med sitt parti är mycket viktigt för de flesta. De tar inte ställning i en ny fråga utan att ha kollat med partiledningen – lokalt eller centralt. De flesta är pigga på att träffa folk, det är ju genom samtal

och kontakter som de får veta vad som rör sig i folkdjupet, de läser lokaltidningen och följer med i vad som händer. Särskilt insändarsidor är viktiga, där kan man fånga upp vad väljarna tycker.

Politiker vill gärna visa resultat. De vill i allmänhet bli omvalda, och för att åstadkomma det måste man visa att man agerat i många frågor: kommit med förslag som sedan ledde till beslut, hittat lösningar som många är nöjda med.

Allmänna råd

- **Var tydlig.** Vid politiskt påverkansarbete är det oerhört viktigt att veta vad man vill åstadkomma. Politiker har sällan tid att bara lyssna på en redogörelse för hur det ligger till med en viss fråga. De vill genast höra vilket som är vårt ärende.
- **Var vänlig och visa respekt.** Självklart egentligen, men kan behöva påpekas ändå. Politiker får höra mycket skäll och gnäll, och känner sig självklart sårade och ledsna när människor uttalar sig föraktfullt om politiker. Om politikern får en positiv bild av dig blir han/hon mer benägen att agera i din fråga.
- **Var konstruktiv.** Politiker vill gärna höra konkreta förslag på åtgärder.
- **Personliga kontakter ger djupare intryck.** Alla människor tar större intryck av det man får höra i ett personligt samtal, än det man läser. Därför är direkta möten guld värda.

Personliga möten med politiker

Känner du redan någon politiker? Eller känner du någon som gör det? I så fall är det ganska enkelt att ta kontakt på ett informellt sätt, genom att ringa eller skicka ett mejl, eller gå fram och prata lite om du stöter på honom eller henne i affären.

För att få till stånd ett möte med en politiker som man inte redan känner, kan det vara bra att först skicka ett brev samt rapporten Ung röst.

Hör av er till regionkontoret och berätta vem ni träffat och vilken respons ni har fått, gärna så snart som möjligt efter mötet har ägt rum.

Gör saker i rätt ordning

1. Utgå från det arbete som gjorts den senaste tiden. Följ upp de kontakter ni redan tagit.
2. Skriv en insändare, debattartikel eller t.o.m. ett medborgarförslag Anpassa er efter lokala förutsättningar med Ung röst som grund.
3. Uppvakta partierna och sätt in dem i problematiken med syfte att de ska ta fram politiska förslag.
4. Bjud in till personligt möte med en politiker eller till ett offentligt möte där partierna presenterar hur de ser på problematiken och vad de avser att göra åt saken. Använd mall- **inbjudningsbrev personligt möte** som finns på nästa sida, alternativt mallen som finns med i **Rundabordssamtal – hur gör man?**

Mall – Inbjudningsbrev personligt möte

Till
[Namn]
[Partinamn]

Hej!
Rädda Barnen i [kommunnamn] vill lyfta barns röster i vår kommun.

[Ge en beskrivning av hur det ser ut i kommunen]

Rädda Barnen vill därför bjuda in dig som representant för [partinamn] till ett enskilt samtal om hur ni ser på frågor kring barns inflytande och delaktighet. Bjud gärna med andra från ditt parti att delta.

Vi vill gärna diskutera kring följande frågeställningar:

- Hur ser ni på de problem och utmaningar som finns i kommunen utifrån rapport Ung röst?
- Vilka är de bakomliggande orsakerna till att vi har dessa problem i kommunen?
- Vad vill ert parti göra för att kortsiktigt lindra effekterna?
- Vad vill ert parti göra för att långsiktigt åstadkomma bestående förbättringar?

Jag undrar om det fungerar att ses vid följande tillfälle:

Datum: [ange datum]
Tid: [ange tid]
Plats: [ange plats]

Med vänlig hälsning
NN
Ordförande för Rädda Barnen i XXX
Tel.: xxxx-xxxxxx
Mobil:
e-post: yyyyyy@yyyyy.yy

Prata med journalister – hur gör man?

Vi behöver media för att nå våra mål. Visserligen är det politikerna som har makten att fatta beslut, men politiker lyssnar på folkopinionen och läser tidningarna. Därför är det viktigt att bilda opinion – att vår fråga syns och hålls aktuell i medierna. Medierna är alltså en kanal som vi använder för opinionsbildning. Men journalisterna är också en målgrupp i sig. Om journalister tycker att vår fråga är viktig och intressant agerar de på egen hand: letar upp nya infallsvinklar, söker information, och gör reportage.

Men journalisterna behöver också oss. De är alltid på jakt efter nyheter och har ett krav från ledningen att fylla sin tidning eller sitt inslag. Rädda Barnen har hög trovärdighet och uppfattas som mer objektiva och ärliga än exempelvis kommersiella aktörer. Därför är vi alltid intressanta att skriva om.

Media ger utrymme åt de aktörer som är bra på att presentera sig och journalisterna är tacksamma om de får hjälp med nyhetsvinklingar. Glöm inte att det i slutändan är redaktören för tidningen/radioprogrammet eller tv-programmet som fattar slutgiltigt beslut om vad tidningen ska skriva

om/programmet sända ut. Redaktören har som uppgift att bevaka det lokala- och regionala läget ur en aktualitetsvinkel: Därför är det viktigt att ni sammanfattar det ni vill säga utifrån de här tre frågorna:

1. Vad är nytt?

Nu lanserar Rädda Barnens undersökningen Ung röst, där nästan 8 000 svenska barn svarat på frågor om deras syn på barns inflytande, skola och fritid, trygghet och hälsa, samt synen på deras framtid.

Syftet med undersökningen är att lyssna in hur barn i Sverige upplever att deras rättigheter respekteras och tillgodoses i vardagen.

2. Varför är undersökningen viktig?

Med Ung röst vill vi bidra till att göra barnkonventionen verklig för alla barn. För att kunna göra det behöver vi veta hur barn själva upplever att deras rättigheter tillgodoses.

Vi vet också av erfarenhet och genom svaren från undersökningen, att barn vill vara med och påverka i en rad frågor, framför allt i frågor om lika rättigheter mellan killar och tjejer, barns hälsa och mående och mot rasism.

3. Hur har undersökningen genomförts?

Undersökningen har skickats ut till hushåll i alla län i Sverige. Resultatet presenteras på nationell och läns nivå, samt för utvalda kommuner. Initiativet har gjorts med åldersgrupperna 12, 14 och 16 år, och baseras på en enkät som kompletterats med fokusgruppintervjuer.

Det enklaste och effektivaste sättet att nå ut massmedialt är att tipsa medierna. Ring en redaktör eller en reporter ni har förtroende för sedan tidigare eller undersök vem som ansvarar för ämnen som utsatta barn och barnfattigdom i största allmänhet.

- Tipsa en redaktion i taget. I bland kan det vara av värde att ge ensamrätt. Det är inget konstigt med att säga "Jag väntar med att ringa till Värmlands Folkblad tills jag fått besked från er på Nya Wermlandstidningen".
- Ring och ta reda på när morgonmötet är och ring därefter innan morgonmötet, då har man störst chans att komma med.
- De flesta journalister på lokala medier är allmänreportrar. De kan litet om mycket. Ibland finns det även specialreportrar i våra frågor. De är självklart extra viktiga, identifiera dem!
- Glöm heller inte mediernas krönikörer och ledarskribenter. På ledarsidan tycker tidningen i aktuella frågor utifrån tidningens ståndpunkt. När en krönikör eller ledarskribent lyfter en fråga är det stor chans att politikerna läser och vill engagera sig.
- Identifiera krönikörer och ledarskribenter som tidigare skrivit och tyckt om barnfattigdom och skicka dem gärna material och erbjud mer information om de vill ha. Var tillgänglig om de ringer och ställer frågor. Om du känner dig osäker på frågorna, be att få återkomma och be regional kommunikator eller presstjänsten på huvudkontoret om hjälp med underlag. I Frågor och svar hittar du också bra besked.
- Tänk på att journalister är vanliga människor som har ett viktigt jobb att sköta. De är inte farligare än någon annan du pratar med.
- Journalister arbetar under tidspress och i nyhetssammanhang är tidsfaktorn ofta avgörande. De konkurrerar med kollegor på andra redaktioner. Alla vill vara först med den senaste nyheten.

Att ha i åtanke när journalisten ringer:

Det är lätt att bli överrumplad om man inte är beredd på att en journalist ska ringa, men har man bara tittat igenom nedanstående punkter ska det inte vara några problem. De regionala kommunikatörerna är ett jättebra stöd. Det går också bra att ringa till presstjänsten på huvudkontoret om man vill stämma av olika saker eller ha stöd i största allmänhet.

- Varför ringer journalisten: vill han/hon ha bakgrundsfakta inför en artikel, eller göra en intervju med en gång? Ta reda på det direkt.
- Vilken roll förväntas Rädda Barnen ha? Ska vi svara på sakfrågor eller tycka något?
- Du behöver aldrig svara med en gång. Be att få veta vad journalisten vill och säg att du återkommer inom 20 minuter. Ta tillfället att tänka efter om du vill ställa upp och vad du vill säga. Ring och rådgör med den regionala kommunikatören eller någon annan du litar på.
- Skriv upp namn och telefonnummer till den som ringer.
- Ring tillbaka inom den tid du lovat.
- Behandla journalisten professionellt. Inte som en vän men inte heller som en ovän. Rädda Barnen har en tacksam roll, vi står ofta på rätt sida.
- Överskatta inte journalistens förkunskaper. Du kan sannolikt mer än journalisten. Därför bör du för säkerhets skull förklara resonemang som kan misstolkas och kontrollera att han/hon hänger med.
- Om du inte vet svaret, var inte rädd för att säga det. Erbjud dig att ta reda på saken och återkomma. Gissa inte.
- Be att få läsa hela texten, så att du kan rätta sakfel. De flesta journalister säger ja. Om de inte vill låta dig läsa hela texten har du alltid rätt att få se text där du själv är citerad.

Insändare och debattartiklar

Insändarsidan är en av de mest lästa sidorna i tidningen. Både allmänhet och politiker läser dem.

Att få in en insändare kräver relativt litet arbete men ger stor utdelning. Om man riktar en insändare till politiker kan man räkna med att få svar. Skulle man inte få det har man möjlighet att påtala det i en ny insändare!

Underteckna insändaren med namn: Stina Svensson, Rädda Barnen i Moheda.

Många tidningar har också debattsidor, där man kan få längre inlägg publicerade. En debattartikel är en bra plattform för att etablera sig som en viktig aktör på området. Det betyder att journalister självmant kommer att kontakta er nästa gång de vill skriva om frågan. En bra debattartikel ska vara aktuell. Knyt an till en utredning som ska presenteras, eller ett beslut i en kommunal fråga eller en årsdag. Svara på andras debattinlägg men med er vinkel. Ring gärna debattredaktören och fråga om det finns intresse innan du skriver, det kan spara mycket arbete. Ställ gärna någon till svars i artikeln, tala om vem ni tycker är ansvarig för att problemet ska lösas. Men skäll inte!

Avsluta med att sammanfatta budskapet och uppmana till åtgärder. Ingen lång text! Fråga debattredaktören om antal tecken och respektera det. Skriv två versionen, en lång och en kortare. Det ökar publiceringsmöjligheten än mer.

Svara snabbt på repliker! Gärna inom ett dygn. Om någon är nedlåtande eller oförsämd mot er – svara inte med samma mynt.

